

KOLLÉGIUM

Szakmai - módszertani, információs folyóirat

A tartalomból:

- I. Nemzeti Tanévnyitó
- KiMitTud? döntő eredményei
- Annyi baj legyen?
- Gólyatáborok

XX. évfolyam

2010.

7-8.

szám

„A Vasút a gyermekekért” Alapítvány kaposvári Diákotthona

113 „A Vasút a gyermekekért” éves Alapítvány kaposvári Diákotthona

Nehezen hihető, de a kaposi Szuntyer, azaz „A Vasút a gyermekekért” Alapítvány kaposvári Diákotthona – korábban: MÁV Árvaház és Tápintézet, MÁV Internátus, MÁV Nevelőotthon, MÁV Nevelő és Diákotthon – 2010-ben 113 éves lett.

1846. július 15-étől folyamatosan és rohamosan fejlődött a magyar gőzvontatás. Az 1867-es kiegyezést követően a MÁV is megkezdte magyarosítását mind külsőségekben, mind a szakmai nyelvben. Az államvasutak behálózták Erdély és a Felvidék hegyeit. Az iskolaépítést 1875-ben kezdték, ekkor nyílt meg a piskitelepi MÁV Elemi Népiscola. 1877-ben Kolozs - Sósfürdő állomás mellett, Kolozs - Alagútnál „vonalkörzeti hatnapos, bentlakásos gyűjtőiskolát” létesítenek.

Nehéz helyzetben voltak azonban azok az alkalmazottak, akiknek lakhelyén nem volt iskola. Mi hát a megoldás? A vasutasgyerekek nem maradhat irástudatlan!

Az elhatározás Baross Gábor miniszterisége alatt született, 1896-ban Szegeden, majd egy évre rá Kaposváron megnyílt a MÁV Árvaház és Tápintézet.

A hatalmas kaposvári épület 1897. szeptember 10-én megnyitotta kapuit a vasutas gyermekek serege előtt. És jöttek! Jöttek az ország elhagyatott vidékeiről, őrházakból, horvátajkú községekből, ahol talán csak egyedül voltak magyarok, ahol pajtásaikkal játszadozva, vagy nemzetiségi iskolába járva már-már elfelejtették saját anyanyelvüket.

Azóta ezer és ezer vasutas szülő hálája, köszönete övezi és teszi még patiná-

sabbá e széphivatású ház falait. Ezek az első gyerekek hozták magukkal a „szuntyer” szót is, mely mintegy 60 esztendőn keresztül a kaposvári intézet „neve” volt a lakosság körében. E „jelzőt” kb. 1953-ig használták Kaposváron és ez idő alatt az intézetnek a városban közismert neve volt a „Szuntyer”. Ma már a szó jelentését nem tudjuk, de mindenesetre érdekes, hogy a név fennmaradt.

Volt az épület történetében két olyan időszak, amikor az internátus nem eredeti funkciójának megfelelően üzemelt. A két háború vészterhes éveiben, 1914-19 között, majd 1942-46 között hadikórház céljára foglalta le a hadsereg.

Míg a kezdeti időszakban csak elemi iskolások lehettek lakói, addig 1924 után, néhány éven belül a kereskedelmista tanulók jutottak túlsúlyra. A II. háború után ismét inkább a fiatalabb korosztályok foglalták el a helyeket. 1946-53 között fiúk, majd ez évtől lányok lakják az épületet egészen 1991-ig, amikor a létszám alakulása szükségessé teszi, hogy a lányok mellett a fiúk is visszaköltözzenek a házba.

Az 1974/75-ös tanév új feladat elé állította a felnőtteket. A félévi jelentésben olvasható, hogy új munka vár az intézményre, óvodai csoporttal bővül a HÁZ. 1983-ban két csoporttal megalakult a középiskolás tagozat.

Egészen az 1990-es évek elejéig kizárólag vasutas szülők gyermekei nyerhetek felvételt, de a tanulók számának nagyfokú csökkenése miatt másokat is be kellett fogadni a kihasználtság fenntartására.

A 200 főre tervezett épületben a legkisebb létszám a 124 fő, a legmagasabb a

364 fő bentlakó volt. Idén 191 diák népesítette be a házat.

A vasút vezetése korábban mindig gondot fordított, hogy az internisták otthonosan érezzék magukat: előbb a cserép-kályhás fűtésről kazánosra, majd gázfűtésre álltak át. 1972-ben teljes egészében, 1997-ben az alapítvány részlegesen felújította az épületet.

1985-ben tornateremmel bővült az intézmény. (Megjegyzem: a tornateremmel együtt elkészülhetett volna az uszoda is, melynek tervei megvoltak, annak ellenére építését nem engedélyezték.)

1986 szeptemberére befejeződött a hálótérmi bútorok előző években megkezdett teljes felújítása.

1990-ben az intézményi korszerűsítési folyamat egyik lépéseként elkezdődött a hálók leválasztása, kicsinyítése. Ez a munka 1996-ig tartott.

1997-ben átadásra került a kondicionáló terem.

1998-ban, majd 2002-ben és 2004-ben számítógépes termék átadásával korszerűsödött az épület. Ma már egy terembe költöztetve 21 gép áll naponta 10 órában rendelkezésére a tanulni, szórakozni vágyó ifjaknak. A kollégium könyvtár-

Kollégium

Kiadja: **Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség** Felelős kiadó: **Horváth István**

Alapító főszerkesztő: **dr. Benedek István** Főszerkesztő: **Benda János** Felelős szerkesztő: **Gulyás Béla**

Rovatszerkesztők: **Fuchsné Hattinger Zsuzsanna, Deák Erika, Pethes Zoltán.**

Szerkesztőség címe: **Kőrösy László Középiskolai Kollégium, 2500 Esztergom, Szent István tér 6. Tel./fax: 33/400-005**

Terjesztés: **Pethes Zoltán, Tel.: 30/9-376 - 042; Előfizethető: 1068 BUDAPEST, Városligeti fasor 10. Tel./fax: (1) 352-9601**

E-mail: **kollegium@kollszov.hu** Web: **www.kollszov.hu.** Példányszám: **1500** Ára: **300 Ft**

Nyomda: **Kalopress Kft., Kalocsa, Szent István király u. 35. tel./fax: 78/462-071**

ban is hozzáférhetővé tettük 4 gép által a hálózatot.

Hosszú időn át az internátus teljes ellátást adott lakóinak: étellel és ruházattal is ellátta őket. Ebben az időben szinte tiltották, hogy a gyerekek otthonról csomagot kapjanak. A kollégisták mind egyformán, egyenruhában jártak.

A szigorúság ellenére a régi növendékek szívesen emlékeznek az itt töltött évekre, hiszen rendkívül komoly oktatásban - nevelésben részesítette őket az épületben működő általános iskola és olyan tevékenységek színesítették életüket, mint:

- a Kodály Zoltán által személyesen is elismert énekkari munka,
- a sportversenyek,
- a városi vöröskeresztes,
- polgári majd katasztrófavédelmi versenyek,
- egészségügyi programok,
- MÁV nevelőotthonok tanulmányi, szavaló és sportversenyei,
- előadások az operában, a Csiky Gergely színházban,
- kirándulások a fővárosba, Szentendrére, az ország távoli zugába,
- a nyári nyelvi, számítástechnikai és matematikai táborok.

Az éves munka egyik hagyományos eleme az internátus fennállása óta a karácsonyi ünneplés, melyet az utóbbi 18 évben összekapcsoltunk nyugdíjasaink találkozóival. Tesszük ezt azért, mert köszönet jár azoknak az embereknek – a több száz takarítónak, karbantartónak, konyhásnak, mosónőnek, irodai dolgozónak, gyermekfelügyelőnek, ápolónak, pedagógusnak, vezetőnek -, akik a tanulás és ellátás nyugodt körülményeit, a segítséget biztosították és biztosítják a tanulóknak.

Az utóbbi években az éves munka bemutatására tavasszal Művészeti Estet rendezünk, amelyen a kollégium lakói elé tárjuk az egyes szakkörök munkáit, s ide meghívjuk barátainkat is.

1997-ben 1500 régi és akkori lakó ünnepelte a HÁZAT: visszaemlékezések, irodalmi műsor, régi és új növendékek találkozója színesítette a 100 éves évfordulót, melyet bállal zártunk.

A 110. évfordulót szerényebb körülmények között magunkban ünnepeltük: versmondó versennyel, 110 perces labdarúgó mérkőzéssel, koszorúzással, az épületről szóló vetélkedővel emlékeztünk a régi időkre.

A szakkörökben, a kollégiumi csoportokban nemcsak a nagy események kapcsán folyik a műhelymunka a tanulás mellett. Bizonyítéka ennek, hogy a 2008-as Ki mit tud? - on egy 26 fős, az idein 21 fős delegációval indultunk. Mindegyik évben színjátszóink nyerték az országos döntőt. Talán 2008-as eredményünk is segített abban, hogy a 2010-es országos döntőt kollégiumunk rendezhette.

Lőczy Ferenc igazgató

I. Nemzeti Tanévnyitó Hódmezővásárhelyen

Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter nyitotta meg augusztus 28-án Hódmezővásárhelyen a 2010/2011-es tanévet.

Az I. Nemzeti Tanévnyitón a csongrádi város polgármestere, a Fidesz parlamenti frakciójának vezetője, Lázár János köszöntőjében kifejtette, köszöntőjében hangsúlyozta, a szegénység leg-
hatékonyabb ellenszere az oktatás. Kifejtette, azt, hogy Hódmezővásárhelyen tartották a tanévnyitót, a városban az elmúlt években végzett oktatási integrációs munka elismerésének tekintti.

A város főterén tartott Nemzeti Tanévnyitón Hoffmann Rózsa, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Oktatásért Felelős Államtitkára beszédében elmondta, a kormány arra vállalkozott, hogy rendet és biztonságot terem az oktatási rendszer egészében. Szakít az idegen minták kritikátlan követésével, és helyettük a legnemesebb neveléstörténeti hagyományaink erejére támaszkodva, azokat a mai kor követelményeihez igazítva építi tovább és újra a magyar oktatást. Ígérte, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium mindent megtesz annak érdekében, hogy még ebben a kormányzati ciklusban teljesítsék a közoktatással kapcsolatos vállalásaikat vagy legalábbis minden területen elindítsák azokat.

A politikus közölte, a minisztérium szakítani kíván a minőségellenes normatív finanszírozással, s amint lehet, át kíván térni a pedagógusok fizetésének és járulékaiknak központi, költségvetési folyósítására. Kidolgozzák a tanárok biztonságát, életszínvonaluk növekedését garantáló életpályamodellt. A kormány megszünteti az egyházi intézmények hátrányos megkülönböztetését a finanszírozásban és a pályázati rendszerben, s lépéseket tesz a pedagógusképzés megújításáért, valamint a továbbképzési rendszer javításáért.

Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter az állatvilágból vett hasonlattal érzékeltette a bizalom társadalmi erejét és fontosságát. Kifejtette, közös feladat tenni azért, hogy gyermekeink és unokáink testileg és lelkileg egészséges, bizalommal teli és bizalomra méltó, értelmes és teljes életet élő, művelt fiatalokká váljanak. Ezután a miniszter hivatalosan is megnyitotta tanévet.

(forrás: www.nefmi.gov.hu/kozoktatatas)

Kollégiumi „Ki,mit tud?” Országos Döntő, Kaposvár

Az Oktatásért Közalapítvány Kollégiumfejlesztési Alkuratóriumának támogatásával „A Vasút a gyermekekért” Alapítvány Diákothona rendezhette meg 2010. május 28-29-én a közoktatási kollégiumok „Ki, mit, tud?” Országos Döntőjét Kaposváron.

Az országos döntőt a megyei illetve régiós vetélkedők előzték meg. Két kategória – egyéni és csoportos – 10 szakágában versenyeztek a résztvevők, hogy végül a 7 régió szakágankénti legjobbjai összemérhessék tudásukat a kaposvári döntőn, ahol az ország 35 településéről, 49 kollégium képviseltette magát. A versenyen mintegy 150 fellépő, 60 produkcióját láthatták az érdeklődők. A produkciók között vers, modern tánc, népi tánc, bohózat népmese feldolgozás, komoly-és könnyűzene szerepelt többek között, egyszerűen nagyon széles volt a paletta.

A versenyre a kollégiumok többsége már pénteken megérkezett. A felnőtt kísérőket fogadásán láttuk vendégül, ahol zenét is szolgáltatunk, hogy minél jobban érezzék magukat vendégeink. A fellépő gyerekeknek *Bogdán Norbert* vezetésével egy fergeteges karaoke partit szerveztünk, ahol a résztvevők, saját elmondásuk szerint, nagyon jól érezték magukat.

Mindezekon kívül, akinek kedve volt sétálhatott a városban, ahol a „Festők Városa” rendezvény zajlott, s különböző zenei együtteseket, kézművesek, festők munkáit tekinthettek meg az érdeklődők.

Szombaton aztán elkezdődött az érdemi

munka. Délelőtt 10 órakor *Szallár Csabáné*, a Kollégiumi Szövetség szakmai ügyvivője köszöntötte a megjelenteket, majd *Lőczy Ferenc*, a rendező kollégium igazgatója, üdvözlő szavak után, megnyitotta a rendezvényt.

A zsűri – melynek elnöke *Hűvösvölgyi Ildikó* színművész volt, tagjai pedig: *Ludmány Géza* egyetemi docens, a helyi Vikár kórus karnagya; *Nagyné Soltra Monika* a Liszt Ferenc Zeneiskola igazgató-helyettese; *Turi Endre* táncpedagógus, koreográfus, a Somogy Néptáncegyüttes művészeti vezetője; *Merkai Mónika* táncpedagógus, a Crystal együttes szakmai vezetője és *Deutsch István*, kollégiumunk pedagógusa –

remek előadásokat láthatott. Hűvösvölgyi művésznőt például teljesen lenyűgözte, hogy milyen színvonalas műhelymunka folyik az ország kollégiumaiban, de a zsűri többi tagja is az elragadtatás hangján beszélt a produkciókról.

Este 6 órakor az utolsó előadás is lepergett, és a szakértők visszavonultak, hogy mintegy 1,5 órás tanácskozás után meghozzák döntésüket. Megjegyzem, nem csodálom, hogy ilyen sokáig „vajúdtak”, hisz alig lehetett különbséget tenni a profibbnál profibb előadás között.

A somogyi kollégiumok 4 produkcióval képviseltették magukat a megmérettetésen, és remekül szerepeltek. A rendező kollégium, „A Vasút a gyermekekért” Alapítvány Diákothona színjászói, a Koccintós társulat, kategóriájában első helyezést ért el. Ők egy arab népmesét

dolgoztak fel, Szálem és a szög címmel. Rendező és narrátor *Bogdán Norbert* volt, további szereplők: *Horváth Lilla*, *Farkas Kitti*, *Micsik Tamás*, *Simon Aurél* és *Teknyős Krisztián*. Koordinátor: *Czebei Gyula*. Ugyancsak első helyet szerzett a *Klebsberg Kollégium* néptánc kettőse, *Kurucz Ádám* és *Wolf Tamás* (*Verbunkos legényes*), valamint az egyéni tánc kategóriában *Légár Dániel* a barsi Központi Kollégium diákja. A már említett *Bogdán Norbert* vers és próza kategóriában 3. helyezést ért el Petőfi S.: Szeget szeggel című versével.

Az eredményhirdetésen díjat adott át többek között *Singer János* a Kollégiumfejlesztési Alkuratórium elnöke, *Horváth István*, a Kollégiumi Szövetség elnöke, *Szallár Csabáné*, a Kollégiumi Szövetség szakmai ügyvivője.

Különdíjat ajánlott fel *Szita Károly*, Kaposvár Megyei Jogú Város polgármestere, melyet a

Kurucz Ádám-Wolf Tamás kettős érdemelt ki, *Gelencsér Attila* országgyűlési képviselő, a Megyei Közgyűlés elnöke, amit *Légár Dániel* kapott meg, valamint *Neuschl Gyula*, Alapítványunk elnöke melyet a Koccintós színtársulat és *Bogdán Norbert* vehetett át.

Az eredmény kihirdetése után a díjazottak örültek, a többiek kicsit szomorkodtak, de utóbbiak is hamar visszanyerték jókedvüket.

Azt gondolom, mindenki jól érezte magát Kaposváron, és kellemes élményekkel távoztak tőlünk.

Végezetül köszönet illeti a kollégium valamennyi dolgozóját: konyhai-irodai dolgozókat, a tantestület tagjait, a szervezésben segítő diákokat, hiszen nélkülük nem jöhetett volna létre a rendezvény.

Czebei Gyula

„KI MIT TUD?” GYŐZTESEK

EGYÉNI

VERS, PRÓZA

I. Vasik Boglárka	Ózd	József Attila Kollégium
II. Bodnár Rebeka	Debrecen	Sportkollégium
III. Bogdán Norbert	Kaposvár	„A Vasút a gyermekekért” Kollégium

ÉNEK

I. Kertész Dóra	Balatonalmádi	Magyar-angol Tannyelvű Kollégium
II. Együd Kamilla	Balassagyarmat	Madách Kollégium
III. Kiss Gyöngyi	Kecskemét	Széchenyi városi Kollégium

HANGSZERES ZENE

I. Dibuz László	Szombathely	Berzsenyi Kollégium
II. Molnár Anikó	Nyíregyháza	Művészeti Kollégium
III. Kiss Balázs	Gyöng	Német Nemzetiségi Kollégium

TÁNC

I. Légár Dániel	Barcs	Somogyi TISZK Központi Kollégium
II. Berze Klaudia	Eger	Kereskedelmi Kollégium
III. Laki József	Keszthely	Asbóth TKSZ Kollégium

EGYÉB

I. Balogh Attila	Dunaújváros	Rudas Kollégium
II. Tölösi Roland	Pécs	Hajnóczy Koll. Puskin téri tagi.
III. Paszerbovics Bettina	Miskolc	Központi Leánykollégium

CSOPORTOS

SZÍNJÁTSZÁS

I. Kocintós társulat	Kaposvár	„A Vasút a gyermekekért” Kollégium
II. Rendész? Nem vész el	Balatonfüred	Széchenyi Ferenc Kollégium
III. Szín-pad-ra	Balassagyarmat	Madách Kollégium

ÉNEK KÓRUS

I. Csiszár Katalin-Jäger Virág	Zalaegerszeg	Minszenty Kollégium
II. Katonadalolók	Csorna	Csukás Kollégium
III. Csobogó énekkórus	Nyíregyháza	Művészeti Kollégium

HANGSZERES EGYÜTTES

I. Citerátorok	Pápa	Türr István Kollégium
II. Matróz trió	Pécs	Horvát Nemzetiségi Kollégium
III. víRuló zenekar	Vác	Karacs Teréz Kollégium

TÁNCCSOPORT

I. Kurucz Ádám-Wolf Tamás	Kaposvár	Klebsberg Kollégium
II. Koncz Fruzsina-Szabó Bence	Kecskemét	Táncsics Kollégium
III. Madách táncsoport	Gödöllő	Madách Kollégium

EGYÉB

I. Zokni paródia	Zalaegerszeg	Városi Középiskolai Kollégium
II. Break csoport	Tamási	Vályi Péter Kollégium

Különdíjak

Megyei Közgyűlés elnöke

Légár Dániel Barcs Somogyi TISZK Központi Kollégium

Kaposvár polgármestere

Kurucz Ádám-Wolf Tamás Kaposvár Klebsberg Kollégium

„A Vasút a gyermekekért” Alapítvány Kuratóriuma

Kocintós társulat Kaposvár „A Vasút a gyermekekért” Kollégium

Bogdán Norbert Kocintós társulat Kaposvár „A Vasút a gyermekekért” Kollégium

Annyi baj legyen?

Talán elsőként nézzük, mi is az a folyamat, amiről szó van itten! Nagyban.

A pedagógia – ahogy pl. a pszichológia is – azt célozza, hogy **változást** hozzon létre a tevékenység „tárgyában”, a gyerekben. Elérje, hogy többet tudjon a környező világról, magáról. Képes legyen megérteni a helyzetét, felfogni érdekeit, mások érdekeit. Képes legyen úgy cselekedni, hogy ez optimalizálja belső-külső lehetőségeit annak érdekében, hogy megtalálja az ideális **egyensúlyát** a világban, amiben **harmóniában** érzi magát és nem sértő (sőt hasznos) környezetének. Mindezt persze követve a változásokat. Hát ez egyszerű!

Ezt a célt szolgálja az **oktatás**, az ismeretek átadása, és a **nevelés** – pl. a társas viselkedés megtanítása, az egészséges életmód kialakítása, a társadalmi szolidaritás kialakítása stb. stb.

Nem árt szem előtt tartani, hogy a **cél elérése szempontjából** mekkora jelentősége van, az egyes szaktárgyak egyes adatainak, mint amilyen pl. a kovalens kötés, vagy a Themisztoklészi határozat, esetleg annak, hogy mi is az a kléruchia.

Azon is érdemes elgondolkodni, hogy közoktatásunkban mekkora súllyal szerepel a kovalens kötés és kléruchia megtanítása és mekkoraival mondjuk az emberi szolidaritásra nevelés... ?

Alapelvek

Néhány számomra fontos általános alapelv mentén jelezném, szerintem hol szorít a cipő:

- Gyakorlatközpontúság
- Intézményközpontúság
- Pedagógusközpontúság
- Társadalmisítás

Mire is gondolok?

1. Gyakorlatközpontúság

A dolgok jó ideje úgy mennek, hogy felszínre kerül egy probléma. Vagy úgy, hogy nyilvánosságot kap egy „ügy”. Pl. az iskolai agresszió, esetleg ennek kapcsán a cigánygyerekek iskolai problémái, vagy az EU szabályaihoz való pázítás, mint a szakképző intézmények támogatásának létszámhoz kötött volta, a Pisa-mérés eredményei, vagy pl. a felsőoktatás bolognai rendszere.

Szóval lesz egy ügy, és ennek kapcsán demonstrálni kell, hogy az „ügyet” a „központ”, az „illetékes” jól kezeli, megoldja.

Ehhez **mindig** lesz forrás. És **ehhez** lesz mindig forrás.

Majd először is bevonnak sok-sok szakértőt, részint, hogy vitathatatlaná tegyék a „szakértelmet”, meg hát ugye hogy a személyes felelősséget minimalizálják. Aztán jönnek a „projectek”. Újabb bevételhez juttatva a „szakértőket” Agresszió előadások, tréningek, 30 órás, 60 órás, 120 órás képzések az iskolai agresszióról. Aztán az „ügyek” halványulnak, háttérbe szorulnak és jönnek a következő ügyek.

Na, most én a gyakorlatközpontúságon azt értem, hogy az „ügyeket” a gyakorló pedagógusok, az oktatási-nevelési gyakorlatot folytató intézmények vessék fel, és ezek **helyi megoldásához nyújtsanak segítséget a „központ”**.

Mondok néhány „ügyet” a mi gyakorlatunkból:

- Csökkentették a költségvetésünket!!!
- Nem tudjuk ingyen letölteni a legjobb vírusölő programot.
- Drágult, körülményesebbé vált a jogtár beszerzése.
- Munkánk egyre nagyobb részét teszi ki, a fenntartó, egyéb hatóságok, szervezetek számára való adatszolgáltatás, ellenőrzésekre való felkészülés, azoknak való megfelelés.

Szándékosan különböző természetű és fajsúlyú problémákat említettem. Persze még igen-igen hosszan tudnám sorolni ezeket...

Intézményközpontúság

Egy rendszer akkor lehet jó, ha jók a részei. Persze a zenekarnak össze kell próbálnia, akkor is, ha csupa kiváló zenészből áll. Meg jó menedzser is kell, meg jó repertoár.

De olyan nincs, hogy a tehetségtelen zenészekből álló együttes jó koncertet ad, akármilyen koncepciózus is a zenei igazgatóság. Tehát a közoktatási rendszer **akkor lehet „jó”, ha az intézményei „jó”**. Azok meg akkor jók, **ha jók a vezetők**. Ez persze nem csak a közoktatási rendszerre igaz, de pl. az egészségügyire is. Ha minden iskola (kórház) élén rátermett, tehetséges vezető áll, akkor ők előbb-utóbb megtalálják az optimális közeli csapatukat, s még mostoha körülmények között is viszonylag hatékonyan működnek.

A rendszer működtetőjének tehát a hangsúlyt az intézményekkel való élő kapcsolattartásra, az intézmények helyzetbe hozására, fejlesztésére kellene tennie. Ha épp nincs elég forrás a segítségükre, akkor leg-

alább hagyni őket, hogy megtalálják maguknak az optimális megoldásokat. **Legalább ne akadályozzák őket!**

Pedagógusközpontúság

A közoktatási rendszer központi, **meghatározó szereplője a pedagógus**. Az, hogy az első passzusban megfogalmazott cél irányában haladjunk, elsősorban a pedagóguson múlik. Ami ebben a munkában igazán fontos, az a pedagógus és a gyerek közötti **személyes kapcsolatban** létrejövő hatás. Ez nem elsősorban az információátadás, adatközlés. Hogy mi a kléruchia adott esetben egyszerűbben meg tudható egy könyvből, vagy az internetről. Hogy miért fontos a történelem, hogy miért fantasztikus az ókori Görögország, hogy miért, mit és hogyan jó olvasni, hogy miért érték az önfeláldozás, a hazaszereget stb. stb. azt viszont csak a személyes kapcsolaton keresztül lehet hatást remélve érzékeltetni.

És persze azt is csak a személyes kapcsolaton keresztül sikerülhet elérnie a tanárnak, hogy a gyerek úgy gondolja, hülyeség tanulni, az iskolában csak rossz dolgok történhetnek, (leszámítva, hogy találkozni lehet Mónival, vagy Péterrel...) de az óra tutti, hogy dög unalom, és ez még nem is a legrosszabb, mert még az is előfordulhat, hogy kikikizik, megalázzák.

KULCSKÉRDÉS tehát hogy minden tekintetben és nem kampányszerűen **jelentőségének megfelelően kezeljék a pedagógus-kérdést**.

E nélkül SEMMI nem valósítható meg hatékonyan az ágazatban

Társadalmisítás

Ugyan a legfontosabb dolgok a tanár és a diák között történnek, de a jelentősége ennek, illetve annak, ami az óvodákban, iskolákban, kollégiumokban történik országos jelentőségű. És ez nem demagógia! Tényleg az **ország jövője múlik a közoktatáson!**

Ezért aztán fontos lenne, ha a közoktatási folyamatába minél többen kapcsolódnának be.

Személyek szintjén: egy-egy szakma, terület kiemelkedő személyiségei, tudósok, művészek, sportolók.

Szervezetek szintjén: egyesületek, civil szervezetek, intézmények

Társintézmények.

Külföldi személyek, szervezetek, intézmények.

Hogy a **közoktatás az ország (világ) életének szerves részévé váljon, hogy a közoktatás mindennapjainak szereplőjévé, részévé váljon az ország (világ) „krémje”**.

Az a baj...

A gyakorlat szerepe

A baj az, hogy a közoktatási intézmények gyakorlatát az okosok, elméleti szakemberek, a szakértők (a megélhetési szakemberek) úgy kezelik, mint zseniális ötleteik, kutatásaik szükséges, de kellemetlen, alantas megvalósítási terepét. A gyakorlatot, azaz a sok tízezer gyereket oktató, nevelő napi munkát akarják az ötleteikhez, elképzelt szabályaikhoz kalapálni. Gondoljuk meg! Egy haladó –szándékosan nem mondom, hogy száguldó- jármű kormányát sem szerencsés ötletszerűen kapkodni.

Az a baj, hogy miután nem mindennapjaink gyakorlatból indulunk ki, olyan EU-s szabályokat is átveszünk, anélkül, hogy adaptálnánk őket a hazai körülményekhez, amelyeknek feltételei nálunk nem adóttak. A komprehenzív nevelés a progresszió maga. A jelenlegi magyar körülmények között (iskoláink felszereltsége, anyagi lehetőségei, a pedagógustársadalom szemlélete, mentális színvonala...) nem lehet csak úgy egy törvénnyel bevezetni. Illetve persze be lehet, de akkor a már sok változást megelő tanár-társadalom, azt nagy rutinnal adminisztratív módon valósítja meg. Azaz dokumentálják majd a komprehenzív nevelést (lesz program, mérés, ellenőrzés jegyzőkönyvek mindenről, továbbképzések, konferenciák...), úgy hogy az a napi gyakorlaton a lehető legkisebb változást eredményezze.

Csak jelzem, hogy manapság: MINDEN OKTATÁSI INTÉZMÉNY MINŐSÉGBIZTOSÍTOTT!!!!
Érezzük is a változást, nem?

Az intézmények szerepe

A baj az, hogy az intézményeket, azok vezetőit a fenntartók tehetségtelen, megbízhatatlan vazallusoknak tekintik. A kívülálló számára elképzelhetetlen mértékű szabályokkal gondolják biztosítani, hogy az történjen, amit a fenntartó épp gondol. **A baj az,** hogy ahelyett, hogy segítenék az intézményvezetőket, hogy ki-ki megtalálja az adottságaikhoz illő profilt, kialakíthassa a számukra optimális működést, hogy ösztönöznék a helyi ötletek, újítások kipróbálását, megvalósítását, ehelyett differenciálás nélkül egyre több részletre kiterjedő szabályozással, a formális szabályok betartatásával a tartalmi kérdések elé helyezve egyre sárosabb pórázon igyekeznek tartani őket. (pl. Volt egy idő, amikor az intézmény lízinggel beszerezhetett

bizonyos szükséges eszközöket, de hitellel akkor sem, ha a hitel kedvezőbb pénzügyi konstrukció lett volna. Ma már egyébként egyiket sem lehet.)

Sok helyen a helyi hatalmasságok befolyási övezeteként szolgál különböző idegen érdekeket.

A baj az, hogy az intézmények még mindig abban érdekeltek, hogy katasztrófa közelínek tudják bemutatni helyzetüket. Így várhatnak ugyanis pluszforrásokat. A jól gazdálkodó, látványosan jól működő intézmények inkább elvonásokra, a fejlesztési lehetőségekből való kihagyásra számíthatnak.

A katasztrófát ugyanis el kell hártani, nehogy „ügy legyen”. A jóknak meg amúgy is van mindenük, nekik nincs szükségük külön forrásokra. Sőt tőlük lehet elvenni, ha „gáz” van, ők majd kigazdálkodják!

A pedagógus szerepe

A baj az, hogy a pedagógusok nem érzik meg, hogy azt a presztízst megkapják, ami ahhoz kéne, hogy a legjobbak, az arra legalkalmasabbak menjenek a pályára. Persze vannak alkalmas, remek kvalitású, tehetséges emberek a pályán, de sajnos csak kivételként. Többségük önértékelési zavarokkal küszködő, a gyerekektől inkább féltő, mint szerető, szürke eminenciások, akik nem alkotni, hanem túlélni akarnak. Tisztességgel próbálnak helytállni, megfelelni.

Sajnos nem kevesen vannak olyanok is, akik a gyerekek „kicsisége” mellett akarják nagyra érezni magukat.

Az a baj, hogy ennek ellenére meg kell teremteni a pedagógusok presztízst, mert különben a jövő sem lesz jobb!

Az a baj, hogy ugyan senki nem vitatja a pedagógus kiemelten fontos szerepét sőt!!! Annyira evidens, hogy ezzel egy „korszerű”, magára valamit is adó közoktatási program, mint valami elcsépelet ügyfél már nem is foglalkozik. Egy közhely. Erre elég már csak legyinteni: ja persze! A programokba viszont a „szakértők” csupa „komoly” dolgot írnak. Ilyen, hogy kompetenciamérés, meg komprehenzív oktatás, meg ilyesmi. (Ezzel persze nem akarnám azt mondani, hogy a kompetenciamérés, v. a komprehenzív oktatás számárság) Közhelyekkel nem foglalkoznak. És még **az a baj,** hogy a pedagógusképzés ezer sebből vérzik. A legszomorúbb, hogy kontraszelektív. Nem a legalkalmasabbak, legtehetségesebbek, legmotiváltabbak jelentkeznek a pályára. A jelentkezők közül is az alkalmassági vizsga nem a mentális

san alkalmatlanokat, hanem inkább a botfülüket, pöszéket, nagyothallókat szűri ki. Akik aztán bekerülnek, elsősorban szaktárgyuk lexikális adatait sajátítják el, s nem a pedagógus szakma csinját-bínját. Kicsit olyan, mintha a színészeket úgy képeznék, hogy bemagoltatnák velük a világ drámairodalmát. Ettől még nem lennének jó színészek! Maradva a példánál: Színművészetin a tehetség alapján igen erős szűrő működik, van színész mesterség óra. És őket a szakma gyakorlatának kiválóságai oktatják.

Talán a pedagógusképzésben is sokkal inkább a tehetség alapján kéne szűrni a bekerülőket. Lehetnének, mondjuk Porogi, Szebedy, Horn osztályok. (Mondjuk a kollégiumi nevelőtanároknak Singer osztály...) és tanulhatnának pedagógusmesterséget, sok-sok helyzetgyakorlattal...

A társadalmassítás szerepe

Az a baj, hogy a közoktatási intézmények állapota, sajátos arculatuk, erősségeik, gyengeségeik jellemzően csak a középosztály azon tagjait érdekli, akik épp az iskolaválasztás problémájával, illetve gyerekeik iskolai konfliktusaival küzdenek. Nagyobb érdeklődést az ügyek váltanak ki. Ha egy 10 éves gyerek fenébe rúgja a tanárát, az izgi.

Ha egy szülő megcibálja gyereke tanárának haját, az is izgi.

Az a baj, hogy az iskolai versenyek, bemutatók – még ha országosak is – nem ügyek.

Az átkosban egy ország nézte a „Ki miben tudós?” versenyeket, sőt a „Szakma kiváló tanulója” sorozatot is.

Az a baj, hogy egyik TV adón sincs érdeklődésre számot tartó pedagógiai műsor.

Az a baj, hogy a legjobb tudósok, művészek, szakemberek, üzletemberek nem igen fordulnak meg a közoktatási intézményekben. Annak idején a jobb gimnáziumok tanárai egyetemeken is oktattak. Az átkosban még a TIT az egyes tudományok legkiválóbbjait közvetítette ki az oktatási intézményekbe.
Hát baj az van elég!

Ahogy a Bizottság együttes énekelte:

„Mindenkinek annyi baja van,
Mindenkinek annyi baja van,
Az annyi bajnak annyi baja van,
Hogy annyi baj legyen.”

Annyi baj legyen???

Singer János

TÖBBRŐL VAN SZÓ, MINT A KÖZOKTATÁS JÖVŐJE

Engedjék meg, hogy szakértőként felvessek néhány összefüggést úgy, ahogy én látom. Azt gondolom, ha az egész alkotmányos rendben nem helyezik el magát az oktatást, akkor nem érdemes róla beszélni. Sokkal többről van ugyanis szó, mint arról, hogy mi lesz a közoktatás jövője, vagy hogy a pedagógusnak lesz-e megfelelő bére. Az utóbbira a legkönnyebb válaszolni, én azt mondom, hogy igen. Ha megszűnik a gazdasági válság, és a ciklus végére meglesz rá a lehetőség, szinte borítékolni merem, hogy a közszféra bérét meg fogják emelni. Én azonban ennél többet kérdezek. Mégpedig azt: milyen pedagógust látnék én szívesen? Gondolkodó, alkotó és jól megfizetett pedagógust, vagy olyat, akit jól megfizetnek ugyan, de gondolkodni nem engednek. Mert ez is egy lehetséges paktum. A szakszervezet elfogadná az utóbbit? Biztos vannak itt történelemtanárok, gondolják végig, volt-e olyan időszak, amikor nagyon jól megfizették a közszférát, és hogy mi volt ennek az ára.

Hogy miért kell a történelemre emlékezniünk? Mert éppen most készül egy olyan alkotmány, amiről a világon semmit nem lehet tudni azonkívül, hogy benne lesz a Szent Korona. Azt, hogy ezenkívül még mi, nem tudjuk. Vajon benne lesz-e a véleménynyilvánítás szabadsága, a lelkiismereti és vallásszabadság, a tanszabadság és a tanítás szabadsága, az állam és az egyház szétválasztása? Miért lényeges ezt tudni? Mert e nélkül nem lehet megválaszolni, hogy mi legyen a közoktatási törvényben. Jó lenne, ha a szakszervezetek elérnék, hogy közreműködhesse az alkotmány megfogalmazásában, tartalmának kialakításában, azért, hogy az előbb említett általános alapelvek benne legyenek. Elhangzott itt a foglalkoztatás biztonsága. De lehet-e ezt garantálni, ha az alkotmányban nincs benne, hogy legyenek szakszervezetek, azoknak legyen jogosítványuk a beleszólásra? Az új alkotmánynak tartalmaznia kell a gyülekezési szabadságot, a népszavazás jogát és számos olyan alkotmányos jogot, amelyek ma még benne vannak. Ezért nem lehet tudni, hogy mi lesz a közoktatásban. Lehet ugyan a magyar hagyományokra hivatkozni, de először azt kellene tisztázni, mit is értünk magyar hagyományon.

Vajon lesz-e önkormányzati rendszer? Nem vitatom, lehet szidni az önkormányzatokat, és lehet azt mondani, hogy az állammal könnyebb megállapodni, de szeretném elmondani, hogy a közel 2600 in-

tézményfenntartó önkormányzat 80-90 százaléka kevésbé kész arra, hogy bezárjon egy intézményt, mint az állam. Majdnem biztos, hogy az állami fenntartásban működő intézményrendszerben nemigen lesznek kisiskolák. Őszintén szólva, ha pénzügyminiszter lennék, én sem tartanám fenn azokat. Nyolctíz-tizenötös tanulói létszámra nem tartható fenn iskola.

Beszélgünk arról, hogy milyen lesz a közoktatás, ezzel kapcsolatban mit kell önöknek végiggondolni. Kezd kirajzolódni az egész tantervi struktúra. Elhangzott, lesz egy új Nemzeti alaptanterv részletes, tartalmi követelményekkel. Az a gond, hogy ha jól emlékszem, eddig négy Nemzeti alaptanterv született, ebből kettő van hatályban. Lehet behozni egy harmadikat is, de a közoktatásban az a nehéz dolog, hogy mindenhez, az alaptantervek kifutásához is 12 év kell. Ennyi ideig fut végig a rendszeren. Ugyanezt tudom mondani a kerettantervre is. Hallgattam, hogy visszaállítják a tagozatos oktatást. Ez nehezen érthető „újítás”, hiszen majdnem minden iskolában van, csak úgy hívják, hogy emelt szintű oktatás. Magyarán szólva, abban kellene gondolkodniuk a szakszervezeteknek, jó-e az, hogy egy tanterv-, egy tankönyvszisztemre épül minden, és utána egyedi engedélyeket kell kérni?

A korábbi törvényekben nem volt szó szülői, tanulói, pedagógusjogról, nem volt szó nevelőtestületről, jogorvoslati eljárásról, nem voltak benne a szakszolgálat intézményei, a nevelési tanácsadók, a logopédia és így tovább. A mai közoktatási törvény azért terjedelmes, mert az egész rendszer benne van, benne vannak a jogok, az önkormányzati jogok és kötelezettségek. Kérdés, ha ezt lebontjuk a „hagyományosra”, mindez benne lesz-e. Én ismerem a régi törvényeket is, azok tényleg egyszerűek voltak, mert a tankerületről szóltak, ami az akkori központi hatalom kinyújtott kezeként működött.

A szakszervezetnek azt kell végiggondolnia, hogy indokoltnak, szükségesnek látja-e a mindenféle jogok kivételét a törvényből, mert a Szárny és tehernek, amelyre most alapozzák a szabályozást, két mellbevágó megállapítása volt. Az egyik, hogy ez az oktatási rendszer javíthatatlan, hogy miért, az nem derül ki az anyagból, a másik, hogy nagyon sok joga van a tanulóknak. Hallom, hogy igaz, nagyon helyesnek. Szeretném elmondani, hogy azok a jogok, amelyek benne vannak a törvényben, ha kikerülnek belőle, akkor is megvannak, mert él a Gyermekek jogairól szóló

egyezmény és a szociális charta. Tessék elolvasni a közoktatási törvényt, miként van benne, hogy ezeket a tanulói jogokat hogyan lehet az iskolában gyakorolni. Azt mondja, hogy a tanulót megilleti a véleménynyilvánítás szabadsága, mert ezt nem lehet elvonni. De odateszi azt is: hogyan lehet ezt gyakorolni? Úgy, hogy ezzel ne zavarja a művelődéshez való jogot, továbbá, hogy tiszteletben tartsa mások emberi méltóságát. A tanulót megilleti a levelezéshez való jog, amit nem lehet elvonni, mert alkotmányos jog. Hogyan? Hogy ezzel ne zavarja a tanuláshoz való jogát másoknak. Ha végigolvassák, az is kiderül, hogy ezeknek a jogoknak a gyakorlása a házirendben szabályozható. A kamarák kérdésköre azért érdemel különös figyelmet, mert a civilizált államokban a kamara alulról szerveződik, létrehozását nem felülről rendelik el. A mostani kamarai gondolat azt a veszélyt rejti magában, hogy a szakszervezet és az ágazati érdekegyeztetés helyébe léptetik.

Amit a szakszervezetnek még végig kellene gondolnia, az az egész ellenőrzés, a szakfelügyelet kérdése. Nekem nem a szakfelügyelővel van bajom, hanem a szakfelügyelővel, mint rendszerrel. Mert a szakfelügyelő lehet jó is meg rossz is, azt embere válogatja. A szakfelügyelet legfontosabb feladata azonban az volt, hogy ideológiai szempontból ellenőrizzen. Nem akarom vitatni, hogy a szakfelügyeletnek volt segítő funkciója is. Semmi más nem történt 93-ban, mint hogy az ellenőrzés meg a segítés szétvált.

Az ellenőrzés szakmai ellenőrzésként bekerült a törvénybe, és mellette bekerült a szaktanácsadói rendszer. Az ellenőrzéshez bejöttek a szakértők. Vannak, akik megkérdezik, akkor miért nincs külső ellenőrzés az iskolákban. Én nem tudom, hogy hogyan lehet elfelejteni a 4-6-8-10 évenkénti mérés értékelérendszerét. Hadd mondjam el, hogy Európában majdnem egyedülálló ez a rendszer. Egy baja van, hogy nincs meg a fedezete a továbbfejlesztéshez.

A szaktanácsadói rendszerrel is az a probléma, hogy piaci alapon működik, és az iskolák nem tudják igénybe venni. Mindezzel csak arra szerettem volna utalni, hogy van belső és külső ellenőrzés, egyelőre pénz nincs ahhoz, hogy a rendszert működtetni lehessen.

(Forrás: Pedagógusok Lapja -Dr. Szüdi János szakértő előadása elhangzott a PSZ Országos Vezetőségének tanévnyitó gyűlésén 2010. augusztus 28-án.)

Csapatépítő

Szeptember 18-19-én csapatépítő tréningen vettek részt a kollégium nevelőtanárai. A program immár negyedik éve kerül megrendezésre. Célja, hogy a kollégiumban dolgozó AJKP-s, AJKSZP-s nevelőtanárait „egységbe kovácsolja”.

Erre a célra idén Bodrogolaszi lett kiszemelve. A hely kiválasztásánál szerepet kapott az, hogy egy újszabadiós lehetőséggel bővült a kollégiumunk. Ez pedig a kajakozás. Ennek népszerűsítéséhez érdemes saját tapasztalatot szerezni.

Szombaton reggel szakadó esőben indult el a 16 fős társaság. Mire Felsőberekbe értünk, már kiderült az ég, s úgy döntöttünk, vízre tesszük a kajakokat. Négyfős csapatokat alakítottunk. Felvettük a mentőmellényeket (minden eshetőségre számítva), s elkezdtük a beszállást a hajókba. Már is kemény próbatételnek voltunk kitéve. A kenuk keskenyek, ennél fogva labilisak. Félő volt, hogy beleborulunk a vízbe. Azért csak túljutottunk az első nehézségeken! Az evezéssel is

boldogultunk valahogy. Sikerült is minden hajónknak eljutni első állomásunkig, Sárospatakig (ez kb. 10 km). Itt várt ránk a következő próbatétel. A kiszállás legalább olyan keménynek ígérkezett, mint a kenukba való beülés. Nem volt

igazán kikötésre alkalmas hely, nagyon sáros, süllyedős volt a part. A kenuk inogtak, félő volt, mégsem ússza meg mindenki szárazon. Egymást segítve, a félelmet leküzdve végül mindenki partra jutott. Néhányunkat azonban nagyon

megviselt az út. Ők nem vállalkoztak a további szakasz megtételére, ami az ebéd után várt még ránk.

Újra beszálltunk a kenukba (óvatos lépkedés, ingások, visítás), majd kellemes tempóban leveztünk a végállomásra, Bodrogolasziba. A hajdúböszörményi Zöld Kör táborhelyén volt a szállásunk. Itt sem pihenhetünk, hiszen ha vacsorát akartunk, meg kellett azt főznünk.

László Tibi tárkonyos ragulevest, Gajdán Csaba marhapörköltöt, a „lányok” palacsintát készítették. Amíg készült, főtt, sült a vacsora, jókat beszélgettünk. Megosztottuk egymással aznap élményeinket, félelmeinket, sikerélményünket. Ki-ki vérmérséklete szerint!

Vacsora után sem hagytuk abba a beszélgetést. Élveztük egymás társaságát, jókat viccelődtünk, hangosan, felszabadultan nevetünk. Bizony éjfélre járt már, mikor álmra hajtottuk a fejünket.

Másnap reggelit készítettünk, pakoltunk, takarítottunk. Miután minden helyre tettünk, elindultunk haza. Délre már mindenki otthon mesélte újonnan szerzett élményeit.

(Széchenyi I. Mezőgazd. Szki és Kollégium)

Gólyatábor Törökszentmiklóson

2010. augusztus 25-26-27-én, második alkalommal került megrendezésre regionális gólyatáborunk, Törökszentmiklós, Ózd és Ibrány részvételével. Idén a törökszentmiklósiaiak „kezébe került” a tábor szervezésének joga.

Már az indulás előtt egy nappal beköltöztek kollégiumunkba a kis gólyák. Először megszeppenve jártak a kollégium falai között, de estére már jobban megismerkedtek egymással. Olyannyira, hogy már aludni se nagyon akartak a hosszú út előtt. Reggel aztán fáradtan indultunk útnak.

A gyerekek már izgatottan várták, hogy a többi iskola tanulóival találkozzanak. Megérkezésünk után elfoglalták szobáikat, berendezkedtek és az ebéd után közösen elindultunk városnéző túránkra. Törökszentmiklós nevezetességeivel ismerkedhettünk meg. Többek között református és katolikus templomokkal, a szalmagalériával.

Az első nap végén, zenés ismerkedési

estet szerveztünk. A diákok kezdetben csak „u” alakban ültek és farkasszemet néztek egymással, de aztán páran táncrea perdültek és sokan csatlakoztak hozzánk.

A második nap reggelén fogtuk a motyónkat és egy tanyára utaztunk, ami 5 km-re volt a kollégiumtól. Ott, igen szép látvány tárult elénk és változatos programok vártak minket. Volt tollaslabda, lengőteke és sorverseny. Lehetőség volt a lovaglásra, sétakocsikázásra, paintballra, úszásra, pingpongra, csocsóra. Az egész napos programon jól elfoglalták magukat a gyerekek. A napot diszkóval zártuk, persze a végére mindenki nagyon elfáradt. Bágyadtan tértünk haza, s szinte belerogytunk az ágyba. A másnap mindenkinek nehéz volt, el kellett búcsúzni az

új barátoktól, ismerősöktől. Reméljük, hogy a gólyatáborban sok barátság kötődött. Nagyon jól éreztük magunkat, a nebulókat alig tudtuk felpakolni a buszra. Fáradtan, de annál boldogabban és élményekkel gazdagon tértünk haza. Köszönjük a színvonalasan megszervezett programokat és minden törökszentmiklós kollégánk fáradtságos munkáját! A következő tanévben, Ibrányban találkozunk!

(Móricz Zs. Gimn., Szki. és Kollégium, Törökszentmiklós)

Megérkeztek a kollégisták

*„Emeletes a koleszunk,
emeletes az ágyunk,
Látogass meg, majd meglátod,
milyen jó itt nálunk.”*

Augusztus 30-án-én megkezdődött a Dózsa György Gazdasági, Műszaki Szakközépiskola, Szakiskola Hunyadi János Kollégiumának „Gólyatábora”,

Az elsős diákok birtokukba vették a kollégiumot. Elismerésre méltó és hatékony pedagógiai hagyománya a kollégi-

umnak, hogy a tanévkezdés előtt két nappal fogadják az elsősöket és minden nevelőtanár személyes kapcsolatot teremt a szülőkkel.

Répási Tamásné rendőr őrnagy a szülőknek és a gyerekeknek is tájékoztatót tartott a drogfogyasztás megelőzéséről valamint azokról a „diákcsínyekről” amelyek a bűncselekmények kategóriájába tartoznak, és messze túllépi a tréfa szintjét.

A diákok nevelőtanáiraik kíséretében meglátogatták az érseki kastélyt a Viski-

Károly Múzeumot, a Fazekas Alkotóházat, ismerkedtek a sétáló utcában lévő érseki szobrokkal. Az elsősök tájékoztatókat hallgattak meg nevelőtanáraitól a kollégium házirendjével, a könyvtárral, a számítástechnika teremmel, a kondi szobával, a diákönkormányzattal és a hagyományos kollégiumi rendezvényekkel kapcsolatban.

Köszönetünket fejezzük ki ezúton is Romsics Imre múzeumigazgató úrnak, és Kovács László fazekas mesternek, hogy ebben az évben is térítésmentesen biztosította a szakszerű tárlatlátogatást a „gólyák” részére. Köszönjük Kapitány Lászlóné konyhavezetőnek és munkatársainak, hogy mindig finom falatokkal várják a kollégistákat.

A felsőbb évesek beköltözését követően hétfőn este a kollégisták is ünnepélyes évnnyitót tartottak, ahol Gulyás Béla kollégiumvezető köszöntötte a kollégistákat. Az ünnepséget Vikker József igazgató úr is megtisztelt jelenlétével, aki egykoron ennek a kollégiumnak volt a lakója.

Az öreg diákok örültek egymásnak, a barátok újra egy szobába költöztek és szerdától együtt koptatják az iskolapadokat is a kollégium lépcsőivel váltokozva.

AJKP gólyatábor a Cseresnyésben

Bár az időjárás felettebb borús volt azon az ominózus júniusi napon, amikor a gólyáink (a tavaszi fészekrakáshoz képest némi késéssel) egy ismerkedős hétvégére beköltöztek, a hangulat szerencsére ellent mondott minden meteorológiai jelentésnek.

A beiratkozás embert próbáló feladatán (és az ajándécsomag csokijainak eltüntetésén) túlesve rögtön el is indult a karaván, hogy bejárjuk a várost, Hódmezővásárhely fontosabb tájékoztató pontjait érintve.

A séta izgalmas és frissítő volt, a (bőrig ázott) csapat információktól zsongó fejfel érkezett vissza a kollégiumba, és jó étvággal látott neki a vacsorának.

A vacsora és a lefekvés közti néhány órát ismerkedős játékokkal és karaoke-

bulival töltöttük ki – a játékok annyi váratlan meglepetést és izgalmat hoztak, hogy a kísérő szülők is sebtében csapatot alakítottak, és (szigorúan versenyen kívül, csak a játék örömeért) beszéltek a vetélkedőbe.

Estére már megszülettek az új barátságok – jövőbeni szobaközösségek alakultak, és a vendéglátó „öreg” AJKP-s diákok is átadták a legfontosabb titkokat a nyikorgó ajtókról, a tanárok szigorú mértékéről, és sok minden másról, amit sajnos nem sikerült kiderítenünk.

Lámpaoltás után a kollégium hamar elcsendesedett, és reggel kipihent, sőt, mosolygós arcok vártak bennünket a reggelinél.

Az idő is napossá szelídült, így átsétáltunk a nulladikosok leendő iskolájába, a Németh László Gimnázium tornatermébe, hogy „addig üsd a vasat, amíg meleg!” jelszóval tovább kovácsoljuk a csapatot igazi „aranyjános” közösséggé.

A sorversenyek és a teremfoci után csak úgy röpködtek a tervek a „majd szeptemberben” és „suli után mindig” kezdetű mondatoktól.

A remek ebéd után nemcsak a gyerekek, de a szülők is elégedetten indultak haza: mindenki megbizonyosodhatott arról, hogy a következő tanév nem csak kötelezettségeket, de új lehetőségeket is tartogat: barátságra, biztonságra, rövid és hosszú távú jövőbeni tervekre egyaránt. Erre a szeptemberre igazán érdemes lesz várni...

*Dávid Kata
nevelőtanár*

Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium

Nagyszalontától – Csucsáig

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot írt ki „A történelmi Magyarország határon túli területeinek megismerése, az ott élő magyar diákokkal történő kapcsolatfelvétel” elnevezéssel.

A Szent-Györgyi Albert Gimnázium és Szakközépiskola kollégistái 2 napos tanulmányi kiránduláson vettek részt Er-

délyben a pályázaton nyert támogatásból és a kollégium Kossuth Zsuzsanna Alapítványa támogatásából.

A tanulmányi utat azzal a céllal terveztük, hogy diákjainkkal megismertessük a történelmi Magyarország területeinek egy részét; elmélyítsük történelmi, irodalmi ismereteiket; erősítsük nemzeti öntudatukat, tiszteletüket a magyar

nemzet nagyjai iránt; betekintést kapjanak az ott élő magyar ajkú diákok életébe, problémáiba.

A kirándulás programjai között szerepelt a kapcsolatfelvétel a nagyváradi Ady Endre Líceummal, az Ady és Arany emlékhelyek meglátogatása, barlanglátogatás és gyalogtúra.

Élményekben, ismeretekben gazdagodva tért vissza a 45 fős csoport.

*Ananéné Mária
nevelőtanár*

MESE VETÉLKEDŐ a székesfehérvári Árpád Kollégiumban

Ez a vetélkedő minden tanévben megyei szintű programként van meghirdetve, és az idén is így tettünk. Az Árpád Kollégium csapatain kívül, egy székesfehérvári, a Nemes Nagy Ágnes Kollégium, és egy dunaujvárosi, a Lórántffy Kollégium küldött el egy-egy csapatot. A délutánt Sipos Marianna nevelőtanár szervezte, és vezette le.

Az idei vetélkedő témája Mátyás királyról szóló mesékre épült. Előzetes feladatként a versenyzőknek meg kellett néznie öt rajzfilmes mesét az interneten, és alaposan felkészülni belőle. (Egyszer volt Budán kutyavásár, Mátyás kovács, Mátyás szolgálai, A három bakkecske, A cinkotai kántor). Szintén előzetes információ volt az, hogy egy hatodik mesére hivatkozva, minden csapat „hozzon is ajándékot, meg nem is” (A bírósági lány c. mese alapján). Külön pontot jelentett az is, ha a csapat tagjai, vagy akár csak egyikük beöltözik valamilyen jelmezbe a mesék alapján.

Az előzetesen kiadott feladatok teljesí-

tésére, a vetélkedőt megelőző napon a részvételre jelentkező Árpados csapatok számára közös filmvetítést szerveztünk a kollégium klubjában, ahol nagy örömeinkre nem csak a versenyezni vágyó diákok jelentek meg.

A programra 2010. május 11-én délután került sor az Árpád Kollégium klubjában. Voltak kreatív jelmezek, és ötletes ajándékok, melyek közül a dunsztos üvegbe zárt élő légy volt a legötletesebb. Természetesen az üveg kinyitásakor a légy boldogan elrepült, tehát volt is ajándék, meg nem is.

A verseny részfeladatai között szerepelt a többek között a mesékben szereplő régies szavak mai jelentésének felismerése, szójegyvetvény alapján az egyik mese szereplőjének nevét megtalálni, egy másik mese összekevert eseményeinek sorrendbe állítása. Egy hetedik mese is szerepet kapott a délután folyamán, Az igazmondó juhász című, melyet levétítettünk a versenyzők számára, majd kérdéseket tettünk fel belőle.

A verseny közben gyűjtött pontok alapján hirdettünk eredményt. Az első a dunaujvárosi Lórántffy Kollégium csapata lett. A második, és a harmadik helyen az Árpád Kollégium csapatai végeztek. Játékuk jutalma egy-egy díszes oklevél volt. A vetélkedőn résztvevő csapatok is kaptak egy-egy emléklapot.

Végezetül vendégül láttuk a versenyzőket egy torta lakomára, melynek fogyasztása közben felidéztek a diákok a vetélkedő feladatait. Örömmel hallgattuk, hogy jelezték, jövőre is számíthatunk rájuk.

*Deákné Kovács Klára
nevelőtanár*

DIÁKÖNKORMÁNYZATISÁG A CEGLÉDI DÓZSA GYÖRGY KOLLÉGIUMBAN

1996-ban egy példaértékűen működő, szervezett Diákönkormányzatot vettem át tapasztalt, azóta már megérdemelt nyugdíjas éveit töltő kolléganómtól. Az idei tanév második felében én fogok búcsúzni ettől a tisztségtől megnövekedett feladataim miatt, s adok át egy hasonlóan jól működő, igaz, kisebb létszámú Diákönkormányzatot lelkes és a gyermekekért szívvel-lélekkel tevékenykedő kolléganómnak. A közel 14 év tevékenységét nehéz lenne összefoglalni egy cikkben, ezért csak arra vállalkozom, hogy ízelítőt adjak a kollégiumi diákönkormányzatiság érdekességéről.

Munkámat a kezdetek óta szolgálatként és nem tisztségeként éltem meg, soha nem a hatást, hanem a minőséget helyeztem előtérbe. Mindaz, amit a Diákönkormányzattal sikerként könyveltünk el az elmúlt 14 év alatt, elsődlegesen az intézmény vezetésén múlt. A nyugodt, alkotó légkör biztosítása, a diákok által felmerült ötletek anyagi forrásának megteremtése még a mai, anyagi gondokkal küszködő mindennapokban is – mindez a ceglédi dózsás DT-sek sikerének záloga volt és meggyőződésem, hogy marad is.

A diákönkormányzat elsődlegesen a diákok jogainak érvényesítésében segít. Különböző ügyekben a hatályos törvények szerint döntési, egyetértési és véleményezési joga van, amellyel élve befolyásolhatja a kollégiumban folyó munkát. Emellett az aktív, s a diákság érdekérvényesítését felvállaló tanulóink veszik maguknak a fáradságot és elhatározzák, hogy tesznek valamit azért, hogy jogaik biztosításán túl jobb és érdekesebb legyen a kollégisták élete. Ők azok – persze némi tanári segítséggel – akiket a kollégiumi csoportok delegálnak, ők hívják össze minden szeptember elején az alakuló gyűlést, ahol megvitatják az előző tanévben felmerült kérdéseket, javaslatokat, s rendezik ötlete-

iket az új tanév munkatervére vonatkozóan. A nagy terveket rendszerint elhatározás követi, így születik minden évben az éves munkaterv, melyben havi bontásban rögzítik elképzeléseiket. Ha a többség elfogadja a munkatervet, akkor hozzálátnak, hogy akár önmaguk által, akár más kollégista vagy tanár be-

Kazinczy-hét 2009

Diáktalálkozó 2009

vonásával megvalósítsák elképzeléseiket. Legfontosabb cél az érdekérvényesítés mellett a kollégiumi diákélet színesebbé tétele, a szabadidő hasznos és kulturált eltöltése.

Havi rendszerességgel értekezünk, faliújságot működtetünk, melyen megemlékezünk egy-egy jelentősebb eseményről, megtervezzük és meg is rendezzük azokat a kulturális és szabadidős rendezvényeket, amelyeket munkatervünkben rögzítünk és elfogadunk. Fontos számunkra az egészséges életmód, a

sport népszerűsítése, az, hogy kollégistáink érdekes és fejlődésüket szolgáló közösségi programok részesei legyenek.

A Diákönkormányzat ötletét megvalósítva immár a kollégium honlapján is figyelemmel kísérhetik az érdeklődők a tevékenységünket. A rendezvényeink anyagi forrását a vezetés, valamint sikeres pályázataink biztosítják. Egyetlen alkalmat sem hagyunk ki, amely lehetőséget jelenthet egy-egy elképzelésünk anyagi támogatásához.

Nehéz lenne felidézni minden rendezvényt, de íme néhány, a szívemhez közel állók közül:

- 2008-ban a reneszánsz év jegyében maszkkészítő versenyt, a reneszánsz világot bemutató kiállítást, könyvtári foglalkozásokat és „Vacsora – lakoma – verseny”-t rendeztünk, ami az akkor még önálló konyhánk közreműködésével zajlott, s vacsorák versenyét jelentette a „Kollégiumi aranyfakanalacs vacsora” címért. A rendezvénysorozat zárásaként reneszánsz mulatságot szerveztünk.

- 2009-ben ünnepelte a kollégium fennállásának 35. évfordulóját. Ez az év egyben Kazinczy-év is volt, ezért főbb programjainkat - jubileumi sportversenyek, kollégiumi diáktalálkozó, budapesti kirándulás - Kazinczy-kiállítással, helyesíró- és szövegértés versennyel is színesítettük.

- 2010 is tartogat meglepetéseket. Mielőtt elkészönök szeretett DT-seimtől, feltétlenül megvalósítjuk dédelgetett álmunkat: megrendezzük az I. Kollégiumi Vacsoracsatát.

Sok sikert kívánok minden Diákönkormányzatot segítő kollégának szerte az országban, legyen élmény, öröm és erőt adó tevékenység a kollégistákkal való törődés, mert csak így érdemes tevékenykedni!

*Sztankaninecz Beatrix
Diákönkormányzatot segítő tanár
Ceglédi Dózsa György Kollégium*